

OBSAH

1. Úvod	9
2. Historický přehled názorů na řízení a racionalizaci	11
2. 1. Názory na racionalizaci za kapitalismu	11
2. 1. 1. Evropské racionalizační hnutí	16
2. 1. 2. Racionalizační hnutí po druhé světové válce	18
2. 2. Racionalizace za socialismu	20
3. Předpoklady a zásady komplexní socialistické racionalizace	25
3. 1. Předpoklady a podmínky racionalizace za socialismu	25
3. 1. 1. Společenské vlastnictví výrobních prostředků	27
3. 1. 2. Právo na práci	28
3. 2. Pojem racionalizace	38
3. 2. 1. Různé pohledy na racionalizaci	41
3. 2. 2. Hlavní zásady komplexní socialistické racionalizace	43
4. Plánování a komplexní socialistická racionalizace	51
4. 1. Některé problémy plánování	51
4. 2. Racionalizační programy	58
4. 3. Organizace a orgány komplexní socialistické racionalizace	65
4. 3. 1. Projektové, výzkumné a poradenské organizace	65
4. 3. 2. Racionalizace na centrální úrovni	69
4. 3. 3. Racionalizace na úrovni odvětví	75
4. 3. 4. Racionalizace na úrovni oborů	77
4. 3. 5. Podnikové racionalizace	78
5. Závěr	81
Seznam použité literatury	85

СОДЕРЖАНИЕ

1. Введение	9
2. Исторический обзор управления и рационализации	11
2.1. Теории рационализации при капитализме	11
2.2. Рационализация в условиях социализма	20
3. Предпосылки и принципы комплексной социалистической рационализации	25
3.1. Предпосылки и условия рационализации при социализме	25
3.1.1. Общественная собственность на средства производства	27
3.1.2. Право на труд	28
3.2. Понятие рационализации	38

3.2.1. Различные взгляды по поводу рационализации	41
3.2.2. Основные принципы комплексной социалистической рационализации	43
4. Планирование и комплексная социалистическая рационализация	51
4.1. Некоторые проблемы планирования	51
4.2. Программы по рационализации	58
4.3. Организация и органы комплексной социалистической рационализации	65
4.3.1. Проектные, исследовательские и консультативные организации	65
4.3.2. Рационализация на центральном уровне	69
4.3.3. Рационализация на отраслевом уровне	75
4.3.4. Рационализация на уровне подотраслей	77
5. Заключение	81
Список использованной литературы	85

CONTENTS

1. Introduction	9
2. A Historic Survey of Opinions about Management and Rationalization	11
2.1. Opinions about Rationalization under Capitalism	11
2.2. Rationalization under Socialism	20
3. Conditions and Principles of Complex Socialist Rationalization	25
3.1. Prerequisites and Conditions of Rationalization under Socialism	25
3.1.1. Social Ownership of the Means of Production	27
3.1.2. Right to Work	28
3.2. Concept of Rationalization	38
3.2.1. Various Aspects of Rationalization	41
3.2.2. Basic Principles of Complex Socialist Rationalization	43
4. Planning and Complex Socialist Rationalization	51
4.1. Some Problems of Planning	51
4.2. Rationalization Programmes	58
4.3. Organizations and Bodies of Complex Socialist Rationalization	65
4.3.1. Project, Research and Advisory Organizations	65
4.3.2. Rationalization at Central Level	69
4.3.3. Rationalization at Sector Level	75
4.3.4. Rationalization at Branch Level	77
5. Conclusion	81
Bibliography	85

INHALT

1. Einleitung	9
2. Geschichtliche Übersicht der Leitungs- und Rationalisierungskonzepte	11
2.1. Rationalisierungskonzepte im Kapitalismus	11
2.2. Die Rationalisierung im Sozialismus	20
3. Voraussetzungen und Prinzipien der komplexen sozialistischen Rationalisierung	25
3.1. Voraussetzungen und Bedingungen der Rationalisierung im Sozialismus	25
3.1.1. Das gesellschaftliche Eigentum an den Produktionsmitteln	27
3.1.2. Das Recht auf Arbeit	28

3.2. Der Begriff der Rationalisierung	38
3.2.1. Gliederung der Rationalisierung nach verschiedenen Gesichtspunkten	41
3.2.2. Die Grundprinzipien der komplexen sozialistischen Rationalisierung	43
4. Planung und komplexe sozialistische Rationalisierung	51
4.1. Über einige Probleme der Planung	51
4.2. Rationalisierungsprogramme	58
4.3. Organisation und Organe der komplexen sozialistischen Rationalisierung	65
4.3.1. Projektierungs-, Forschungs- und Beratungsorganisationen	65
4.3.2. Rationalisierung auf zentraler Ebene	69
4.3.3. Rationalisierung auf der Ebene der Wirtschaftsbereiche	75
4.3.4. Rationalisierung auf der Ebene der Wirtschaftszweige	77
5. Abschluss	81
Literaturverzeichnis	85